

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΔΥΟ ΜΗΝΩΝ

Ἀλέξανδρος, Κωνσταντῖνος. — Ἀγκυρα, ἐλγά. — Διωγμὸς μιλλιαρῶν. — Ὁ Ἰρλανδὸς νηστευτὴς Δήμαρχος. — Βιρτουόζοι καὶ τεισποσίαι. — Ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν. — Ὁ Ἀγνωστος στρατιώτης. — Δύο μνημεῖα. — Δογολοπή στίχων.

ΓΙΣ τὴν θαλερὰν καὶ μεγαλοπρεπῆ φύσιν τῆς Δεκελείας ἔζη ὁ σφριγηλὸς Ἡγεμὼν ἐν μέσῳ τῶν ὠραιότερων ὀνείρων τῆς Ζωῆς. Τραγικὴ μοῖρα, ἀπροσδόκητος, ἔρριψεν ἐπὶ τῆς κλίνης τῶν ἀλγυρόνων τὸν Ὁραῖον καὶ τὸν Δυνατὸν Ἐφῆβον. Ἐπόνεσε τὸ ἀθλητικὸν σῶμα καὶ τὸ πικραμένον πνεῦμα καὶ ἐξέπνευσεν ὀραματιζόμενος τὸν Γενάρην Πάππον κατερχόμενον πρὸς αὐτὸν ἐκ τοῦ τάφου. Ἐσπερημένος τῆς στοργῆς τῶν γονέων, ἀπέθανε σφίγγων τὴν χεῖρα τῆς ἀγαπημένης του συζύγου. Ἡ Ζωὴ του ἦτο ἐν δραματικὸν πῶγμα. Νεαρώτατος ἐδέχθη, χωρὶς νὰ τὸ φαντάζεται, ἐν στέμμα εἰς τὸ ὅποιον προῶρως εἶχον φυγῇ ἀκάνθαι. Ὁ τίμιος χαρὰ κτῆρ του διέλαμψε ὅταν προσεφέρθη νὰ θυσιάσῃ καὶ θρόνον πρὸ τοῦ ἔρωτος. Ὁ Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος διὰ τὸν Ἕλληνα θρόνον ὑπῆρξε μία σκιά πολιτικῶς, μία λάμψις ψυχικῶς. Ἀλλ' αἱ λάμπεις δὲν διαρκοῦν πολὺ. Καὶ ἔμεινε συμπαθὴς μόνον ἡ ἀνάμνησίς του.

Οὐδέποτε βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ διεξήχθησαν μετὰ τόσης ἡρεμίας, καὶ σπανίως τοιαύτη συμπαγὴς πλειοψηφία ἀνεδείχθη ἐκ τῶν καλλῶν. Καὶ ἐκυριαρχήσεν ἀμέσως μία κραυγὴ ἡ ὁποία ἀπὸ τῆς 29 Μαΐου 1917 εἶχε δεσμευθῇ εἰς τὰ στήθη τοῦ λαοῦ, ἡ φωνὴ «Ἐρχεται!» καὶ τοῦ «Ἀητοῦ ὁ γυῖός», μετὰ τὰς τόσον ἐκφραστικὰς καὶ δημοφιλεῖς στοργὰς του, γάλβανίζει τὰ πλήθη, τὰ ἀναμένοντα νὰ δεχθοῦν τὸν Στρατηλάτην τῶν Βαλκανικῶν πολέμων, ὅπως καὶ τότε τὸν ἐδέχθησαν ἐπιστρέφοντα, ἐν ἰαχῇ θριαμβευτικῇ!

Ἡ λαϊκὴ ἐνθυμηγορία τῆς 1 Νοεμβρίου ἐσάρωσε καὶ τοὺς μαλλιάρους, τοὺς εἰσπηδήσαντας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας διὰ νὰ δημιουργήσουν μίαν γλωσσικὴν ἀναρχίαν. Ἐσπευσαν νὰ ἀπομακρυνθοῦν οἱ εἰσηγηταὶ τοῦ ἐκχυδαϊσμοῦ τῆς ἐκπαιδεύσεως, εἰς ἐκ τῶν ὁποίων διὰ παραπεμπτικοῦ βουλευμᾶτος τῶν Ἐφετῶν ἐδικάσθη ἐπὶ ἀθεῖα. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ αὐτό. Πρέπει τάχιστα νὰ ἐξοβελισθοῦν ἀπὸ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα τὰ δι' αὐτῶν αὐθαδῶς εἰσαχθέντα ἀναγνωστικά βιβλία, τὰ ὁποῖα διαφθείρουσιν τὴν νέαν γενεὰν καὶ νὰ διαταχθῇ ἡ ἐπαναφορὰ τῶν ἀπαγορευθέντων βιβλίων τοῦ προπολεμικοῦ

σχολικοῦ προγράμματος. Εἶνε τόσον τερατώδη καὶ ἀντεθνικά καὶ ἀκατανόητα τὰ βιβλία, τὰ ὁποῖα ἐγράφησαν ὑπὸ τῶν ἰδίων, διὰ νὰ ἐνθουλακώσουν δεκάδας χιλιάδων δραχμῶν, ὥστε καθήκον τοῦ νέου ὑπουργοῦ εἶνε νὰ ἐξυγιάνῃ τὴν ἐκπαίδευσιν ἀπὸ τὸ ἅγιος τῶν μακροῖα τῇ λήξει ἐκπαιδευτικῶν φωστήρων, νὰ συνταχθῶσι δὲ δι' εἰδικῆς ἐπιτροπῆς ἐκ παιδαγωγῶν ἐχόντων διδακτικὴν πείραν, νέα βιβλία διὰ τὰ προσεχῆ ἔτη, καὶ νὰ ἀναγραφῇ, ὡς ὀρθῶς προέτεινεν ὁ κ. Χατζιδάκις, ἐν τῷ Συντάγματι, ὅτι ἀπαγορεύεται ἐν τοῖς σχολείοις ἡ διδασκαλία ἄλλης γλώσσης, πλὴν τῆς ἐπισήμου, ἥτις εἶνε ἡ καθαρεύουσα.

Ἐπὶ 73 ὁλοκλήρους ἡμέρας ἡρνήθη νὰ λάβῃ τροφήν ὁ Ἰρλανδὸς λόρδος Δήμαρχος τοῦ Κόρκ, Μὰκ Σονῖνη συνταράξας μὲ τὴν αὐτοθυσίαν του τὴν παγκόσμιον συνείδησιν. Ἡγέτης λαοῦ, κατὰ τῆς καταδίκης του, ἦν προσεκάλεσαν λόγοι πολιτικοί, ἀντέταξε τὴν πρωτότυπον ἀλλὰ καὶ ὑπερήφανον, στωικὴν διαμαρτυρίαν διὰ τοῦ ἐκουσίου λιμοῦ. Τὸ Ἰρλανδικὸν ζήτημα ἔοχε εὐγλωττον κήρυκα διὰ τῆς ἐγκατεστησάσης σιγῆς. Ἀκμαῖος τὴν ἡλικίαν, εὐγενὴς τὴν καταγωγὴν, πολῦτιμος οἰκογενειάρχης. Ὅλα τὰ ἐνυσίασε διὰ τὴν Ἰδέαν. Καὶ ἀπέθανεν ἀπὸ ἐξάντλησιν σωματικὴν, χωρὶς ὁμως νὰ ἐξαντληθῇ ὁ ἡρωϊσμός του διὰ τὴν Πατρίδα του. Τὸ σῶμα ἐσημείωσεν ἐν ρεκὸρ ἀντοχῆς. Τὸ πνεῦμα ἐν ρεκὸρ ἡρωϊσμοῦ.

Ἐν Ἀθήναις ἰδρύθη πρωτότυπον εἰς τὸ εἶδος του νεωτεριστικὸν «Ῥωσσικὸν Ἑστιάτοριον», ὅπου διδόνται γεύματα, Φαῖβ ο κλόκ καὶ Φοξ-τρότ. Τοὺς θαμῶνας του τέρπονιν μουσικαὶ συναυλῖαι κάθε βράδυ ἀπὸ τοὺς κ. κ. Δυκούδην, Παπαδημητρίου καὶ Γιακομψον.

Διὰ πρώτην φορὰν ἰδιόκοι μας βιρτουόζοι καλλιτέχναι παίζουν εἰς κοσμικὸν κέντρον. Εἶνε ἐν βῆμα καταρτίσεως προλήψεων. Καθηγεται τοῦ Ὁδείου λαμβάνουν μέρος συχνὰ εἰς ὀρχήστρας μουσικῶν θιάσων, ἀλλὰ εἰς ἐστιάτορια καὶ τσάγια ἐκλεκτοὶ σολίστ ἤδη ἐμφανίζονται. Εἰς τὸ Πανελλήνιον ὁ νεαρὸς διπλωματοῦχος κ. Σκαλκώτας παίζει ὡσαύτως, εἰς τὸ Πάνθεον ὁ κ. Κροσσᾶς. Εἶνε μία πρόοδος, σημαντικὴ διὰ τὴν ἐκλέπτυνσιν τοῦ μουσικοῦ αἰσθήματος παρὰ τῷ κοινῷ, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀφεθῇ εἰς τοὺς πλανοδῖους ὡτοσπαράκτας ἀπροστάτευτον.

Ὁ νέος Πρόεδρος τῶν Ἡν. Πολιτειῶν ἐθνικῶφρων Χάρντιγκ ἐξαγακτήρισεν ὡς ἄστοχον τὴν πολιτικὴν τοῦ Οὐίλσονος καὶ συνεπὶς κατεδίκασε τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν, ὡς οὐτοπλίαν καὶ ἐπικίνδυνον διὰ τὴν ἰσὺν τῆς Ἀμερικῆς. Ταῦτοχρόνως δισχίλιοι ὅπαδοι τῆς Κοινωνίας παρήλασαν πρὸ τοῦ Οὐίλσονος ὁ-

στις τούς ἐχαιρέτησεν ἐπὶ τροχηλάτου ἔδρας σιωπηλός. Οἷα ἀντίθεσις, ἂν ἀναλογισθῇ τις ὅτι ἐπὶ 28 ἑκατομμυρίων ψηφοφορησάντων ὁ νέος Πρόεδρος ἐξελέγη μὲ πλειοψηφίαν 5 ἑκατομμυρίων ψήφων.

Ἐκ τῶν 28 ἑκατ. ἐκλογέων ἦσαν 9 ἑκατ. γυναῖκες ψηφίσασαι ὑπὸ χιονοθύελλαν. Ὁ κ. Χάρδιγκ μέχρι τοῦ 1885 ἦτο τυπογράφος. Ἀργότερα ἱδρύσας τὴν ἐπαρχιακὴν ἐφημερίδα «Μάριον Νταίλυ Στάρ», ἦν μέχρι σήμερον διευθύνει. Ἀντὶ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν θὰ προτείνῃ νέον σχέδιον, τὸν «Συνεταιρισμὸν τῶν Ἑθνῶν», ἐξασφαλίζοντα τὴν ἀλληλεγγύην. Εἶθε νὰ πρόκειται περὶ ἀπλῆς μετονομασίας.

★

Ὡραία, ποιητικὴ ἡ ἰδέα τοῦ «Ἀγνώστου στρατιώτου». Οἱ Γάλλοι καὶ Ἀγγλοὶ τὴν ἐνεπνεύσθησαν καὶ θὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ καὶ ἡ Ἰταλία. Ἐξέθαναν ἀπὸ τὸ Βερδὲν δύο λείψανα ἀγνώστων στρατιωτῶν πολεμιστῶν καὶ τὰ μετέφεραν ἐπὶ κυλίβαντος τηλεβόλου μετὰ μεγίστων στρατιωτικῶν τιμῶν οἱ Γάλλοι εἰς τὴν Θριαμβευτικὴν Ἀψίδα, οἱ Ἀγγλοὶ εἰς τὸ Οὐεστμίνστερ. Εἶνε φόρος εὐλαβείας καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς ἀφανεῖς ἥρωας, τοὺς ἀνωνύμους ὑπερασπιστάς τῆς Πατρίδος τῶν. Ταῦτοχρόνως κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ μετέφερεν ἀπὸ τὸ Ζαρδὲ τὴν καρδίαν τοῦ Γαμβρέττα, μεταφερθεῖσαν ἐντὸς ὕδριας εἰς τὸ Πάνθειον.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ αὐτῇ δύο νέα μνημεῖα ἀναμνηστικά, ἐφιλοτεχνήθησαν ἐν Γαλλίᾳ. Ὁ «τάφος τοῦ στρατιώτου» ἔργον τοῦ Lendinski, σύμπλεγμα στρατιωτῶν ἱσταμένων ἐπὶ στρατιωτικῶν ἀντικειμένων καὶ φερόντων ἐπὶ τῶν ὤμων φέρετρον ἐφ' οὗ κείται εἰς συμπολεμίσῃς καὶ ἔτερον τοῦ Sabattier, ὁ «Ἀγνώστος στρατιώ-

της», μὲ τὸ πρόσωπόν κεκαλυμένον ἀπὸ τὰς πτυχὰς τῆς Γαλλικῆς σημαίας. Ἀμφότερα εἶνε ἔργα ἀληθῶς ἐμπνευσμένα.

★

Ἀνώνυμος ἐπιστολογράφος κατήγγειλεν ὅτι τὸ καλλίτερον ποίημα τῶν «Νοσταλγιῶν» τοῦ κ. Οὐράνη εἶνε μετὰφρασις τοῦ ποιήματος «Θὰ πεθάνω» τοῦ Σπίες. ποιητοῦ Ἑλβετοῦ. Δὲν πρέπει νὰ μᾶς κάμνῃ πολλὴν ἐντύπωσιν, ἐὰν ἀναλογισθῶμεν ὅτι πολλοὶ νεαροὶ ποιηταὶ μᾶς δὲν κάμνουν ἄλλο παρὰ νὰ ἀντιγράφουν, νὰ μιμοῦνται, νὰ διασκευάζουν ξένα ποιήματα νεωτεριστῶν καὶ ἀγνώστων παρ' ἡμῖν στιχοῦργων. Ἀλλ' εἶνε τόσον τὰ ποιήματά των ἀποκρουστικά, ὥστε κανεὶς δὲν τὰ διαβάξῃ, συνεπῶς οὐδεὶς ἐνδιαφέρεται ἂν εἶνε πρωτότυπα ἢ λωποδυτήματα.

ΔΑΦΝΙΣ

ΝΥΧΤΕΡΙΝΟ

Στὴ νύκτα τὴν ἀσέληνη μὲ τὴ βαρεῖά γαλήνη μάταια ζητῶ ἓνα δροσίσιμα, μάταια προσμένω νάλθῃ τ' ἀλαφροφύσημα πού τοῦ βουνοῦ οἱ κρίνοι στέλλουν σέ μένα στοργικά μ' ἀγέρι βραδυασμένο

★

— Πόσος καιρὸς ἀπ' τὴ νυχτιὰ πού μὲ γυρτὸ τὸ σῶμα ἐκλαψα-ω ! πὼς ἐκλαψα—μουσκεύοντας τὰ φύλλα τῶν νέων ἀσπρολούλουδων ἐκεῖ γυρτὴ στο χῶμα πού κάποια ἀχνάρια γύρευα μουγγή μ' ἀνατριχίλα.

★

Μ' ἀπόψε δὲν ἔχω τίποτε—πὼς πονεῖ ἡ ψυχὴ μου—οὔτε κρινάκι π' ἄγγιξε οὔτε γνωστὴ εὐωδιά, τίποτε πού νὰ λείψω μου γιὰ τὴ παλρὰ ζωὴ μου καὶ περπατῶ στ' ἀπόβραδο ζητώντας μὴ καρδιά.

Κύπρος.

Λιλίκα Ταβερνάρη.

Ο ΦΑΥΛΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

Κλέπτει ὁ εἷς τὸν ἄλλον καὶ μένουν ὅλοι εὐχαριστημένοι.